

Rapport

Rapport over een klacht over het regionale politiekorps Midden en West Brabant.

Datum: 5 april 2012

Rapportnummer: 2012/056

Klacht

Verzoekster klaagt er over dat medewerkers van het regionale politiekorps Midden en West Brabant in een conflict dat sinds 2007 bestaat tussen verzoekster en haar vriend R. enerzijds en zijn ouders en de ex-partner van verzoekster (T.) anderzijds stelselmatig partij kiezen voor de kant van de ouders en de ex-partner.

In dit verband stelt verzoekster dat de politie:

vanaf eind 2007 wel werk maakt van de tegen haar ingediende aangiftes en niet of nauwelijks werk maakt van de door haar ingediende aangiftes;

zich tijdens diverse gesprekken met haar en/of haar vriend verregaand onprofessioneel, intimiderend en normerend opstelt;

een buitengewoon negatief beeld van haar schetst bij diverse instanties en in de media;

niet is ingegaan op de wens van verzoekster om medicatie tijdens haar insluiting op het politiebureau op 3 november 2008.

Bevindingen en beoordeling

Algemeen

1. Verzoekster heeft sinds medio 2007 een relatie met R. De ouders van R. waren erg ongelukkig met deze relatie vanwege het leeftijdsverschil tussen de op dat moment 43jarige verzoekster en hun toen net 16-jarige zoon. Dit heeft tot veel spanningen geleid tussen verzoekster en R. enerzijds en de ouders van R. en T., de toenmalige echtgenoot van verzoekster anderzijds. R. woont sinds april 2008 niet meer bij zijn ouders thuis. Op zijn verzoek kreeg R. in augustus 2008 een bijzonder curator toegewezen.

In verband met de ontstane spanningen hebben naast de plaatselijke politie en het Openbaar Ministerie ook de Raad voor de Kinderbescherming en Bureau Jeugdzorg bemoeienis gehad met deze kwestie.

Over de handelwijze van de Raad voor de Kinderbescherming ten aanzien van R. bracht de Nationale ombudsman op 12 juli 2011 al een rapport uit (rapportnummer 2011/206).

2. In oktober 2009 diende verzoekster een klacht (met acht klachtonderdelen) in bij de politie over de manier waarop de politie de kwestie had aangepakt.

3.1. Bij brief van 21 april 2010 gaf de korpsbeheerder zijn oordeel over deze klachten. De klachtonderdelen over bejegening, het zonder opdracht daartoe aangaan van een gesprek, het onthouden van medische verzorging, liegen en het versterken van een

posttraumatische stressstoornis achtte de korpsbeheerder ongegrond. Ten aanzien van de klachten over het negeren van door R. afgelegde verklaringen en het onbevoegd opnemen van contact met het Bureau Jeugdzorg onthield de korpsbeheerder zich van een oordeel. De klacht over het vervolgen van verzoekster werd ter behandeling overgedragen aan de hoofdofficier van justitie.

3.2. Bij brief van 5 september 2011 liet de plaatsvervangend hoofdofficier van justitie te Breda verzoekster weten dat haar klacht over de wijze waarop een van zijn medewerkers haar in het najaar van 2009 had bejegend gegrond was.

4. In reactie op de klacht van verzoekster, liet de plaatsvervangend hoofdofficier van justitie te Breda de Nationale ombudsman weten dat verzoekster op 23 juli 2008 door de politierechter was vrijgesproken inzake bedreiging van de vader van R.

Andere aangiftes hadden niet geleid tot strafvervolging, aldus de hoofdofficier van justitie.

5. Verzoekster is medio 2011 verhuisd naar een adres in België. Korte tijd later is zij door de Belgische politie aangehouden vanwege het onttrekken van haar twee kinderen aan het wettige en bevoegde gezag. Eind november 2011 heeft de officier van justitie te Breda deze zaak geseponeerd. De beide kinderen verblijven inmiddels in een gezinsvervangend tehuis ergens in Nederland.

A. Afhandeling aangiftes

Bevindingen

1. Verzoekster verwijt de politie een partijdige opstelling in het conflict met de ouders van R. en met haar voormalige echtgenoot T. In het kader van dat conflict zijn over en weer tal van aangiftes gedaan wegens uiteenlopende strafbare handelingen. De door verzoekster gestelde partijdigheid van de politie blijkt in de optiek van verzoekster onder meer uit het feit dat de politie de tegen haar gerichte aangiftes steeds serieus neemt, terwijl anderzijds de door haar gedane aangiftes niet of nauwelijks tot actie van de politie hebben geleid. Ook het feit dat de politie buiten het kader van een door de officier van justitie opgedragen opsporingsonderzoek eind januari 2008 het gesprek is aangegaan met R. en zijn moeder wijst volgens verzoekster op partijdigheid van de politie.

2. In de brieven van 21 april 2010 en 5 november 2010 hebben de korpsbeheerder respectievelijk de hoofdofficier van justitie te kennen gegeven dat geen sprake was van partijdigheid van de politie en dat de politie voor het aangaan van het gesprek met R. en zijn moeder ook geen voorafgaande opdracht behoefde van de officier van justitie.

3. Tussen november 2007 en 10 juni 2010 - het moment dat verzoekster zich met haar klacht tot de Nationale ombudsman wendde - werden door, dan wel tegen, verzoekster de navolgende aangiftes gedaan:

A) Op 20 januari 2008 deed verzoekster aangifte van (eenvoudige) mishandeling door haar voormalige partner T. De politie heeft T. kort daarna als verdachte gehoord.

B) Op 25 januari 2008 deed de vader van R. aangifte van bedreiging door verzoekster. De politie heeft verzoekster als verdachte en T. als getuige gehoord.

Naar aanleiding van deze aangifte heeft strafvervolgning van verzoekster plaatsgevonden. Verzoekster is in juli van dat jaar vrijgesproken door de politierechter.

C) Op 28 januari 2008 deed T. melding bij de politie van huiselijk geweld, begaan door verzoekster. De politie is vervolgens naar de (toen nog) gemeenschappelijke woning gegaan. T. is toen geadviseerd contact op te nemen met de regionale recherche om informatie in te winnen over zijn positie als slachtoffer. Dit contact heeft ertoe geleid dat T. geen aangifte heeft gedaan.

D) Op 29 januari 2008 had verzoekster twee maal telefonisch contact met de plaatselijke politie over enkele actuele ontwikkelingen. De politie had haar toen geadviseerd zoveel mogelijk alles vast te leggen en te bewaren en zo nodig contact op te nemen met de politie.

E) Op 22 februari 2008 deed verzoekster persoonlijk melding bij de politie van binnendringen in haar woning door T. eerder die dag. Van het gesprek was een uitgebreid verslag (mutatie) opgemaakt.

In reactie op het verslag van bevindingen liet verzoekster op dit onderdeel nog weten dat het verslag feitelijke onjuistheden bevat.

F) Op 25 april 2008 had verzoekster een gesprek met een medewerker van de politie over de relatie met R. en de wijze waarop zijn ouders en haar voormalige partner T. hierover in de openbaarheid waren getreden. Ook van dit gesprek was een uitgebreide mutatie opgemaakt.

G) Op 2 mei 2008 deed verzoekster aangifte tegen haar voormalige partner T. wegens stalking. Op 4 juni 2008 hoorde de politie R. als getuige. Op 11 november 2008 hoorde de politie T. als verdachte.

H) Op 8 mei 2008 deed T. aangifte van bedreiging tegen verzoekster.

I) Op 25 juli 2008 deden de ouders van R. aangifte tegen verzoekster wegens onttrekking aan het ouderlijke gezag van hun zoon door verzoekster.

Verzoekster werd op 3 november 2011 gehoord als verdachte. R. werd die dag gehoord als getuige.

J) Op 14 november 2008 wenste verzoekster aangifte te doen tegen de ouders van R. wegens een valse aangifte op 25 juli 2008 tegen haar. Ook van dit contact met verzoekster heeft de politie een uitgebreide mutatie opgemaakt.

K) Op 16 december 2008 had verzoekster een uitgebreide bespreking met de politie over de afwikkeling van haar aangiftes en de actuele stand van zaken. Ook tijdens deze bespreking werd tussendoor telefonisch contact gezocht met een officier van justitie.

Ook van dit gesprek is een uitgebreide mutatie opgemaakt.

L) Medio mei/juni 2011 werd aangifte gedaan tegen verzoekster wegens onttrekking aan het wettig en bevoegd gezag van haar kinderen. Deze zaak is op 25 november 2011 geseponeerd wegens het prevaleren van anders dan strafrechtelijk optreden.

M) Op 15 juli 2011 deed verzoekster nog aangifte tegen haar voormalige partner T. wegens overige misdrijven tegen de persoonlijke levenssfeer.

4. In reactie op het haar toegezonden verslag van bevindingen liet verzoekster over haar melding op 14 november 2008 (zie hiervoor onder 3.J.) weten dat de politie had geweigerd van deze melding aangifte op te maken. Verzoekster had in verband met deze weigering op grond van artikel 12 van het Wetboek van strafvordering een klacht ingediend bij het gerechtshof. Dit had er echter niet toe geleid dat alsnog aangifte werd opgenomen.

Beoordeling

5. De overheid stelt zich onpartijdig op en handelt zonder vooroordelen. Dat betekent dat de politie in de contacten met burgers dient te voorkomen dat bij die burger in redelijkheid het beeld kan ontstaan dat de politie in de desbetreffende kwestie partijdig en vooringenomen is.

6. In artikel 2 van de Politiewet 1993 is de taak van de politie als volgt vastgelegd;

"... in ondergeschiktheid aan het bevoegde gezag en in overeenstemming met de geldende rechtsregels te zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven" (zie Achtergrond, onder 1.).

7. Verzoekster verwijt de politie dat aanzienlijk minder opsporingshandelingen werden verricht naar aanleiding van door haar gedane aangiftes dan naar aanleiding van tegen haar gedane aangiftes.

In dit geval is sprake van meerdere aangiftes over en weer in een betrekkelijk korte periode. Dat, zoals verzoekster heeft gesteld, de politie aanzienlijk minder aandacht en energie heeft gestoken in de afwikkeling van door verzoekster gedane aangiftes dan in de tegen haar gedane aangiftes, is niet gebleken. Dit onderzoek geeft geen aanleiding voor

de veronderstelling dat de politie de door verzoekster gedane aangiftes onvoldoende serieus heeft opgepakt en afgewikkeld.

Dat geen van deze aangiftes heeft geleid tot strafvervolging van de verdachte, zoals dat wel het geval was bij de tegen verzoekster gedane aangifte van bedreiging van 25 januari 2008, doet hieraan niet af.

Zowel de (behandeling van de) aangiftes als het opnemen en vastleggen van meldingen en contacten die niet leidden tot aangifte, heeft de politie wel serieus genomen.

Niet is gebleken dat de politie daarbij partijdig te werk is gegaan.

Op dit onderdeel van de klacht is de gedraging dan ook behoorlijk.

B. Bejegening tijdens gesprekken

Bevindingen

1. Eind januari 2008 zocht de moeder van R. contact met de politie omdat zij bezorgd was over de situatie waarin haar zoon door zijn relatie met verzoekster was terecht-gekomen. De politie heeft vervolgens op 28 januari 2008 een oriënterend gesprek gevoerd met R. en zijn moeder over de relatie tussen R. en verzoekster en de verdere gang van zaken.

De politie kwam op basis van dat gesprek tot de slotsom dat binnen de relatie van verzoekster en R. geen sprake was van strafbare handelingen. Na overleg hierover met het Openbaar Ministerie zag de politie vervolgens af van verdere bemoeienis met de kwestie.

Van het gesprek met R. en diens moeder is geen verslag gemaakt. Wel is het gesprek bondig vastgelegd in een overzicht (journaal) van 6 november 2008. Hierin had de politie een overzicht gegeven van een aantal gesprekken en/of e-mailcontacten die de politie tussen januari en begin november 2008 over deze kwestie had gevoerd met diverse betrokkenen.

1.1. Over het gesprek van 28 januari 2008 heeft verzoekster onder meer aangevoerd dat de politie onjuist heeft gehandeld door buiten het kader van een concreet opsporingsonderzoek en zonder daartoe opdracht te hebben gekregen van de officier van justitie een gesprek aan te gaan met R. en zijn moeder over zijn relatie met verzoekster. Ook liet zij weten geen begrip te kunnen opbrengen voor de normerende en paternalistische opstelling van de betrokken politiemedewerkers tijdens dat gesprek.

1.2. Tegenover een medewerker van de Nationale ombudsman heeft R. laten weten dat hij het een bizar gesprek heeft gevonden waarin hij zich heeft geërgerd aan de belerende en neerbuigende opstelling van de politie. Zo was hem gevraagd of hij wel wist waarmee hij

bezig was, of hij had nagedacht over de bestendigheid van de relatie, of hij zich wel realiseerde dat hij zijn moeder veel verdriet deed, en dat de kinderen van verzoekster hem nooit zouden accepteren als de man in huis en hoe het nu verder moest met zijn opleiding. Stuk voor stuk vragen en opmerkingen die hij wellicht van zijn ouders had kunnen verwachten, maar niet van volstrekt onbekende politiemedewerkers, aldus R. . liet ook weten aan het gesprek het gevoel te hebben overgehouden dat het een opzetje was van zijn ouders en de politie. Hij had zich door het gesprek bijzonder onder druk gezet gevoeld en was dan ook tijdens het gesprek dichtgeslagen.

1.3. Over dit gesprek verklaarde betrokken politieambtenaar W. tegenover een medewerker van de Nationale ombudsman onder meer dat het een eerlijk en open oriënterend gesprek was geweest dat had plaatsgevonden op verzoek van de ouders van R. Tijdens het gesprek was R. gevraagd wat voor perspectief hij zag voor de relatie met verzoekster en hoe hij zijn toekomst voor zich zag. Tijdens het gesprek was duidelijk geworden dat geen sprake was van strafbare handelingen en W. had dan ook geen verdere rol voor de politie gezien. Om die reden was ook geen proces-verbaal van het gesprek opgemaakt. Nadien was de zaak nog besproken met de betrokken officier van justitie, maar ook zij had geen aanknopingspunten gezien voor een opsporingsonderzoek door de politie. De moeder van R. had laten blijken wel teleurgesteld te zijn dat de politie geen verdere stappen zou ondernemen, aldus W.

1.4. In het journaal van 6 november 2008 was over dit gesprek onder meer vastgelegd dat de moeder van R. het niet kon verkroppen dat haar zoon een relatie had met een vrouw van 43 die in scheiding lag, met twee kinderen en die haar zoon inpalmde. Ook was vastgelegd dat R. en zijn moeder waren toegesproken en dat zij beiden het gesprek hadden verlaten in de wetenschap dat zij er samen uit zouden moeten komen.

2. Op 25 juli 2008 deed de moeder van R. aangifte tegen verzoekster - onder meer - wegens het onttrekken van R. aan het ouderlijk gezag. In verband met deze aangifte werd verzoekster op 3 november 2008 op het politiebureau ontboden om te worden gehoord als verdachte. Het verhoor van verzoekster duurde van 10.24 uur tot 11.30 uur en werd na een onderbreking voortgezet van 13.45 uur tot 15.00 uur.

Verzoekster, R. en de beide bij dit verhoor betrokken politieambtenaren hebben uitgebreid verklaard over de gang van zaken tijdens dit verhoor.

2.1. Over deze gang van zaken merkte verzoekster onder meer op dat vooral de houding van verbalisante B. het verhoor op de spits had gedreven. Verzoekster omschreef het gedrag van B. als pure treiterij. Verder liet verzoekster weten het niet verbazingwekkend te vinden dat het in haar ogen ronduit hufferige gedrag van de beide verbalisanten op geen enkele wijze in de verslaglegging was teruggekomen. Ook liet zij weten dat de politie de onderbreking van het verhoor onnodig lang had opgerekt.

2.2. Over het verhoor op 3 november 2008 merkte betrokken ambtenaar W. - die ook het gesprek met R. en zijn moeder op 28 januari 2008 had gevoerd - tegenover een medewerker van de Nationale ombudsman onder meer op dat het verhoor door de opstelling van verzoekster aanvankelijk nogal stroef was verlopen. Verzoekster had er volgens W. duidelijk veel moeite mee gehad dat niet zij maar de politie de leiding had over het verhoor. Ook merkte W. op dat verzoekster een dossier bij zich had en daaruit wilde gaan voorlezen. Volgens W. paste die aanpak echter niet in het door de verbalisanten vooraf gemaakte verhoorplan. Volgens W. bleef verzoekster echter strak vasthouden aan haar dossier en verwees zij bij iedere vraag naar dat dossier en weigerde zij concreet antwoord te geven op de vragen die haar werden gesteld. Volgens W. was hierdoor een onwerkbaar situatie ontstaan waarbij over en weer de irritatie zelfs zover was toegenomen dat zijn collega op een gegeven moment had opgemerkt dat de sfeer zodanig ijskoud was dat je de ijspegels als het ware aan het plafond kon zien hangen. Daarom was besloten het verhoor enige tijd te onderbreken. Verzoekster was daarop in een ophoudkamer geplaatst. Toen ook was het idee ontstaan om tijdens de onderbreking R. te horen als getuige. R wilde hier wel aan meewerken, aldus W. Omdat de onderbreking door het verhoor van R. wel langer zou gaan duren, werd verzoekster vervolgens overgebracht naar een arrestantenruimte, waar volgens W. ook meer ruimte was om verzoekster wat boterhammen te laten bezorgen. De onderbreking van het verhoor van verzoekster duurde tot 13.45 uur. Doordat verzoekster na de onderbreking aanzienlijk coöperatiever was, verliep het tweede deel van het verhoor veel beter dan het ochtendgedeelte. Verzoekster had kennelijk geaccepteerd dat zij niet de regie had en zij gaf toen wel antwoord op de gestelde vragen. Ten slotte liet W. weten dat hij bij het einde van een verhoor de verdachte altijd vraagt hoe hij of zij het verhoor heeft ervaren. Verzoekster had daarop laten weten dat zij dit een ongepaste vraag vond en ook dat zij het verhoor niet prettig had gevonden. Daarna was verzoekster heengezonden, aldus W.

2.3. Betrokken ambtenaar B. had meegeluisterd toen W. zijn verklaring tegenover een medewerker van de Nationale ombudsman aflegde en liet weten dat de verklaring van haar collega over het verhoor op 3 november 2008 juist was en dat zij daar niets aan had toe te voegen.

2.4. Tegenover een medewerker van de Nationale ombudsman merkte R. over het verhoor op 3 november 2008 onder meer op dat hij die dag met verzoekster was meegegaan om haar te steunen en dat hij dus niet aanwezig was geweest bij het verhoor van verzoekster maar in een wachtkamer had zitten wachten. Toen hij op een gegeven moment de wachtkamer had verlaten om de benen te strekken, was hij de verhoorders van verzoekster op de gang tegengekomen. Zij lieten hem toen weten dat een pauze was ingelast in het verhoor en dat zij die pauze wilden benutten door ook van hem een verklaring op te nemen. Toen R. daarop had laten weten daar niet veel voor te voelen, werd hem duidelijk gemaakt dat de politie hem dan wel op een ander moment thuis van zijn bed zou komen lichten. R. had zich hierdoor (na het gesprek op 28 januari 2008; N.o.)

opnieuw onder druk gezet gevoeld en had daarom maar ingestemd, aldus R.

Dat verhoor had ongeveer een uur geduurd. De politie had R. toen gevraagd wat hij van de hele situatie vond. R. had hierop verklaard dat de aantijgingen tegen verzoekster leugenachtig en volslagen absurd waren en dat daar nu toch eens een eind aan moest komen. Een van de leugens was dat R. uit huis zou zijn weggelopen en dat verzoekster hem toen onderdak zou hebben verleend. Verzoekster had hem inderdaad wel onderdak verleend, maar van weglopen was geen sprake geweest, aldus R. Zijn ouders hadden hem op een gegeven moment vanwege de relatie met verzoekster de deur gewezen.

. was toen bij verzoekster ingetrokken, maar hij ging gewoon nog naar school en naar de atletiekvereniging en dat was al die tijd bekend geweest bij zijn ouders. Zij beschikten alleen niet over het adres van zijn nieuwe huurkamer en dat had natuurlijk nog meer kwaad bloed gezet bij zijn ouders, aldus R. Na afloop van zijn verhoor zou het verhoor van verzoekster worden voortgezet. R. had in dat verband verbalisant W. gevraagd hoe lang het allemaal nog ging duren. Deze had daarop tamelijk ongeïnteresseerd opgemerkt dat dat lag aan de mate waarin verzoekster medewerking zou verlenen. Volgens R. had het toen nog een uur of twee geduurd voordat het verhoor werd hervat. Het verhoor zelf was vervolgens al na ongeveer een kwartier afgerond. R. had al die tijd opnieuw in de wachtkamer gezeten, aldus R.

Beoordeling

3. De overheid respecteert de burger, behandelt hem fatsoenlijk en is hulpvaardig. Dat betekent dat de politie in de contacten met burgers hen zoveel mogelijk open en met aandacht tegemoet treedt. Daarbij dient de politie zoveel mogelijk te voorkomen dat de burger zich in redelijkheid niet serieus genomen kan voelen en aanstoot kan nemen aan de houding van de politie. Een en ander ongeacht de positie (aangever, klager, verdachte, slachtoffer) waarin die burger op dat moment verkeert.

4. Verzoekster en R. hebben zich beiden in hoge mate geërgerd en gekwetst gevoeld door de in hun ogen normerende en paternalistische opstelling van de betrokken politiemedewerkers ten aanzien van hun relatie.

4a. Het eerste in dit verband relevante gesprek was het gesprek dat politiemedewerkers W. en M. op 28 januari 2008 - op verzoek van de ouders van R. - voerden met R. en zijn moeder.

Het staat vast dat de politie op 20 januari 2008 in actie is gekomen in verband met een melding van verzoekster over mishandeling door haar toenmalige partner T. Enkele dagen later ontving de politie een nieuwe melding. Ditmaal was verzoekster niet het slachtoffer, maar werd zij door de aangever (de vader van R.) beschuldigd van bedreiging.

De politie had dus kort voor 28 januari 2008 meerdere signalen ontvangen over problemen in en rond het toenmalige gezin van verzoekster. Het is aannemelijk dat de politie op dat moment nog geen helder en vastomlijnd beeld had van hetgeen zich in en rond het gezin van verzoekster en dat van R. had afgespeeld. Het is gezien de hiervoor genoemde taakomschrijving van de politie begrijpelijk dat de politie door middel van dit - oriënterend - gesprek wilde kunnen beoordelen of in de relatie van verzoekster en R. mogelijk sprake was van strafbare gedragingen. De beslissing om dat gesprek aan te gaan past binnen de wettelijk vastgelegde taak van de politie om strafbare gedragingen op te sporen.

De Nationale ombudsman acht het dan ook niet onjuist dat de politie toen het gesprek is aangegaan met R. en diens moeder. Dat de insteek van het gesprek voor de ouders van R. mogelijk niet direct strafrechtelijk van aard was, doet hieraan niet af.

Verzoekster kan niet worden gevolgd in haar verwijt dat de politie voorafgaand aan dit gesprek eerst toestemming daarvoor had moeten verkrijgen van de officier van justitie. Het zou immers een voor de politie onwerkbaar situatie opleveren als de politie bij ontvangst van een signaal of aanwijzing van een mogelijke strafbare handeling, eerst contact zou moeten opnemen met een officier van justitie voor overleg over hoe moet worden omgegaan met op dat moment wellicht nog vage aanwijzingen. Hierbij dient ook te worden opgemerkt dat uit dit onderzoek niet is gebleken dat de politie R. had opgedragen aan het gesprek mee te doen. De deelname van R. aan het gesprek was dan ook - in zekere zin - vrijwillig. Dat R. zich gezien de verhouding tot zijn ouders mogelijk niet vrij voelde om deelname aan het gesprek te weigeren, doet hieraan niet af.

Het staat vast dat de politie - in overleg met de betrokken officier van justitie - op basis van het gesprek tot de slotsom is gekomen dat de relatie van verzoekster en R. geen aanknopingspunten bevatte voor een verdergaand opsporingsonderzoek.

Ook staat vast dat de politie tijdens dat gesprek R. onder meer vragen heeft gesteld over zijn positie ten aanzien van de kinderen van verzoekster en zijn toekomstverwachtingen.

De Nationale ombudsman heeft er begrip voor dat R. dit soort vragen niet direct van de politie had verwacht. Nu het gesprek bovendien op verzoek van zijn moeder werd gehouden, is niet onbegrijpelijk dat R. het gesprek beschouwde als een opzetje tussen zijn ouders en de politie. De Nationale ombudsman acht het ongelukkig dat de politie tijdens dit gesprek R. vragen heeft gesteld over zijn verwachtingen over de bestendigheid van de relatie met verzoekster en over zijn positie ten aanzien van de kinderen van verzoekster. Door dergelijke vragen te stellen heeft de politie te veel de rol van opvoeder ingenomen en R., en ook verzoekster, gesterkt in hun indruk dat de politie actief en bewust de zijde van de ouders van R. had gekozen. Hoewel de Nationale ombudsman niet twijfelt aan de goede bedoelingen van de politie heeft de politie hierdoor mogelijk bijgedragen aan de verdere escalatie van de spanningen tussen verzoekster en R. enerzijds en de ouders van R. anderzijds.

Op dit onderdeel is de onderzocht gedraging niet behoorlijk.

4b. De andere in dit verband relevante gesprekken met verzoekster en R. vonden plaats op 3 november 2008. Op die dag werd verzoekster gehoord als verdachte van onttrekking aan het ouderlijk gezag van R. en werd R. gehoord als getuige. Deze gesprekken waren van geheel andere aard en opzet dan het eerdere oriënterend gesprek.

Het is aannemelijk dat tijdens het verhoor van verzoekster over en weer irritatie is ontstaan als gevolg van afwijkende inzichten over de opzet van en de rolverdeling binnen het verhoor tussen enerzijds verzoekster en anderzijds haar verhoorders.

Volgens de beide verbalisanten weigerde verzoekster te accepteren dat de regie van een verhoor in handen diende te zijn (en blijven) van de politie. Door de opstelling van verzoekster was volgens de verbalisanten een onwerkbaar situatie ontstaan.

Verzoekster daarentegen liet onder meer weten dat zij het verhoor goed had voorbereid en dat zij op alle vragen van de politie antwoord had gegeven. Zij omschreef de houding van de politie tijdens het verhoor als treiterig en hufferig. In het proces-verbaal van het verhoor is vastgelegd dat het verhoor enige tijd is onderbroken. Uit het proces-verbaal blijkt niet om welke reden daartoe was besloten. Ook bevat het proces-verbaal geen aanwijzing dat tijdens het verhoor over en weer irritatie was ontstaan.

In het algemeen onthoudt de Nationale ombudsman zich van het geven van een oordeel over een klacht of een onderdeel daarvan als op dat punt de verklaringen van de betrokkenen lijnrecht tegenover elkaar staan en er geen aanleiding bestaat om meer waarde te hechten aan de ene lezing dan aan de andere.

Die situatie doet zich hier voor. Waar de politieambtenaren W. en B. hebben verklaard dat verzoekster door haar houding tijdens het verhoor een onwerkbaar situatie had laten ontstaan, heeft verzoekster verklaard dat zij alle vragen had beantwoord en dat het dus niet aan haar heeft gelegen dat een onwerkbaar situatie was ontstaan.

De wijze waarop in haar omgeving werd omgegaan met de relatie van verzoekster en R. heeft diepe sporen achtergelaten bij verzoekster. Niet kan worden uitgesloten dat een en ander de opstelling van verzoekster tijdens het verhoor en haar beleving van dat verhoor heeft beïnvloed. Als dat het geval is, kan het niet de politie worden aangerekend dat het verhoor aanvankelijk zo stroef verliep.

Anderzijds kan ook niet worden uitgesloten dat de beide verbalisanten tijdens het verhoor zijn tekortgeschoten in hun benadering van verzoekster, waardoor de verhouding verder is geëscaleerd.

De Nationale ombudsman zal zich alles overziend onthouden van een oordeel op dit punt.

Wel bestaat begrip voor de beslissing van de verhoorders om het verhoor enige tijd te onderbreken. Immers de politie heeft de leiding van een verhoorgesprek, en behoort die ook te houden. Wanneer een verdachte tracht daar verandering in aan te brengen, hoeft de politie dat niet te accepteren. In dat verband kan het voor enige tijd onderbreken van het verhoor een goede manier zijn om zo'n impasse te doorbreken, zolang daarmee de wettelijk vastgelegde maximale duur van zes uur niet wordt overschreden (zie Achtergrond, onder 2.).

C. Beeldvorming en informatieverstrekking

Bevindingen

1. Verzoekster heeft ook gesteld dat medewerkers van de politie bij meerdere instanties en in de media een volstrekt onjuist beeld van haar hebben geschetst. Verzoekster heeft in dat verband geconstateerd dat politieambtenaar S. in mei 2008 contact heeft gezocht met mevrouw H. van het Bureau Jeugdzorg, terwijl geen van de instanties antwoord heeft willen geven op de vraag om welke reden dat was gebeurd. Dit heeft verzoekster gesterkt in haar opvatting dat instanties tegen haar samenspanden.

Bij haar eerste brief (van 10 juni 2010) aan de Nationale ombudsman had verzoekster een aantal bijlagen gevoegd. Een van deze bijlagen was een gedeelte van een contactjournaal van Bureau Jeugdzorg. Dit contactjournaal bevat korte verslagen van gesprekken van medewerkers van Bureau Jeugdzorg met verzoekster, de moeder van R., de bijzonder curator van R. en de politie.

Hierin staat onder meer vastgelegd dat medewerkster H. van Bureau Jeugdzorg op 7 mei 2008 politiemedewerkster S. had gebeld omdat S. de dag ervoor vergeefs contact met haar zou hebben gezocht.

2. In het kader van dit onderzoek hebben de politie en de hoofdofficier van justitie te Breda diverse relevante processen-verbaal, rapporten, journaals en mutaties overgelegd.

a) De oudste melding met rapportage is van 19 januari 2008. Hierin is onder meer opgenomen dat de politie na een melding van huiselijk geweld naar de woning van verzoekster was gegaan, haar daar als slachtoffer van huiselijk geweld heeft gesproken en een zorgformulier (B92) heeft opgemaakt.

b) Ook was overgelegd het op 20 januari 2008 door de politie naar Bureau Jeugdzorg gezonden zorgformulier over de toenmalige gezinssituatie van verzoekster.

c) Verder was overgelegd een mutatie van 5 april 2008 waarin was vastgelegd dat verzoekster in vervolg op een eerder telefonisch contact die dag opnieuw had gebeld en toen had laten weten dat zij de Raad voor de Kinderbescherming had gebeld en dat haar toen was aangeraden contact op te nemen met Bureau Jeugdzorg en dat zij dit ook zou

doen.

3. Over dit onderdeel van de klacht verklaarde politieambtenaar S. tegenover een medewerker van de Nationale ombudsman onder meer dat zij in mei 2008 was gebeld door mevrouw H. van Bureau Jeugdzorg. S. kon zich niet voorstellen dat zij voorafgaand aan dit telefoongesprek had geprobeerd telefooncontact te krijgen met mevrouw H.

S. gaf in dit verband aan dat haar betrokkenheid in deze kwestie niet verder ging dan dat zij in diezelfde periode een aangifte door de vader van R. tegen verzoekster wegens bedreiging had opgenomen.

4a. Ter onderbouwing van haar stelling dat medewerkers van de politie bij meerdere instanties en in de media een volstrekt onjuist beeld van haar hebben geschetst, heeft verzoekster krantenartikelen overgelegd die betrekking hadden op deze zaak. Het gaat daarbij om twee artikelen uit dagblad BN-De Stem. In het eerste artikel werd verslag gedaan van de terechtzitting medio juli 2008 waarop verzoekster werd vrijgesproken van bedreiging van de ouders van R.

In het tweede artikel, van 15 januari 2010, werd uitgebreid verslag gedaan van hetgeen verzoekster sinds het begin van haar relatie met R. zoal is overkomen.

4b. Onder de door korpsbeheerder en de hoofdofficier van justitie overgelegde bijlagen, bevonden zich geen persberichten, krantenartikelen en/of andere berichten uit de media over deze kwestie.

Beoordeling

5. De overheid handelt integer en gebruikt een bevoegdheid alleen voor het doel waarvoor deze is gegeven. Dit betekent dat de overheid niet opzettelijk onjuiste informatie verstrekt, tenzij er in een concrete situatie zwaarwichtige redenen zijn om dat wel te doen.

Over de beeldvorming en informatieverstrekking door de politie in de media.

6. Verzoekster heeft gesteld dat de politie zowel in de media als bij andere instanties met opzet een negatief beeld van haar heeft geschetst.

7. Dit onderzoek heeft geen informatie opgeleverd over informatieverstrekking door de politie aan de media. Niet is gebleken dat de door verzoekster overgelegde kranten-artikelen zijn gebaseerd op door de politie verstrekte informatie.

Op dit onderdeel is de onderzochte gedraging dan ook behoorlijk.

Over de beeldvorming en informatieverstrekking door de politie aan Bureau Jeugdzorg.

8. Het staat vast dat diverse instanties (de politie, het OM, Bureau Jeugdzorg en de Raad voor de Kinderbescherming) zich vanaf eind 2007 hebben beziggehouden met de gezinssituatie van verzoekster. Nadat de politie was geconfronteerd met grote spanningen en fysiek geweld binnen het huwelijk van verzoekster en haar (toenmalige) echtgenoot T. heeft de politie uit zorg voor de positie van hun twee kinderen op 20 januari 2008 een zorgformulier opgemaakt. Dit behoort tot de wettelijke zorgtaak van de politie. De Nationale ombudsman beschikt over een kopie van het zorgformulier. De inhoud ervan is zakelijk en bondig.

9. Het door verzoekster overgelegde contactjournaal van Bureau Jeugdzorg bevat slechts in de verslagen van telefoongesprekken met de moeder van R. voor verzoekster negatieve uitlatingen. In een van deze verslagen werd vastgelegd dat de moeder van R. had opgemerkt dat de politie tegen haar had gezegd dat verzoekster "zeer onaangenaam is". Dat de politie dit ook daadwerkelijk heeft gezegd, staat daarmee niet vast. De verslagen bevatten geen diffamerende uitlatingen door medewerkers van de politie of Bureau Jeugdzorg over verzoekster.

10. In reactie op het verslag van bevindingen benadrukte verzoekster nog eens dat het initiatief voor het contact tussen politieambtenaar S. en medewerkster H. van Bureau Jeugdzorg in de eerste week van mei 2008 wel degelijk was uitgegaan van S. Dat S. zich dit niet kon voorstellen dan wel zich dit niet kon herinneren, achtte verzoekster niet geloofwaardig.

Politieambtenaar S. heeft in het kader van dit onderzoek aangegeven dat haar betrokkenheid in deze kwestie niet verder ging dan dat zij een aangifte door de vader van R. tegen verzoekster wegens bedreiging had opgenomen.

Uit de door de korpsbeheerder overgelegde stukken is gebleken dat S. daarnaast op 28 april 2008 de voicemail van, waarschijnlijk, verzoekster heeft ingesproken en haar heeft uitgenodigd voor een gesprek op 3 mei 2008 te 15.30 uur en verder op 29 april en 6 mei 2008 T. heeft gehoord als getuige.

Er bestaat begrip voor dat S. tijdens het telefonisch contact met een medewerker van de Nationale ombudsman zich kennelijk niet alle details van haar werkzaamheden in deze zaak kon herinneren. In dat verband kan echter ook niet worden uitgesloten dat het initiatief voor het contact tussen S. en medewerkster H. van het Bureau Jeugdzorg toch is uitgegaan van S. Zekerheid daarover bestaat echter niet. De Nationale ombudsman zal zich dan ook op dit onderdeel van een oordeel dienen te onthouden.

D. Medische verzorging

Bevindingen

1. Verzoekster heeft verder nog aangegeven dat toen zij op 3 november 2008 tussen 10.00 en 15.00 uur op het politiebureau verbleef om te worden gehoord als verdachte, zij niet haar medicijnen kreeg bezorgd, hoewel zij daar vanwege haar schildklierziekte uitdrukkelijk om had gevraagd. Volgens verzoekster was van de kant van de politie toen opgemerkt dat er wel een keer een arts zou langskomen.
2. In zijn brief van 21 april 2010 merkte de korpsbeheerder op dit punt op dat verzoekster haar ondervragers, W. en B., tijdens het verhoor niet zou hebben gemeld dat zij haar medicijnen moest innemen. In het logboek van het arrestantencomplex was echter wel opgenomen dat er een arts geraadpleegd moest worden. Om 12.27 uur was daarom een GGD-arts gebeld. Afgesproken was toen dat deze arts contact zou zoeken met de huisarts of apotheek van verzoekster en dat de GGD-arts daarna zou terugbellen. De GGD-arts had echter voor de invrijheidstelling van verzoekster niet teruggebeld, aldus de korpsbeheerder.
3. Over dit onderdeel van de klacht verklaarde betrokken politieambtenaar W. tegenover een medewerker van de Nationale ombudsman dat verzoekster tijdens het verhoor haar medicijnbehoefte niet ter sprake had gebracht. Wel had hij naderhand in het logboek van de arrestantenzorg gezien dat tijdens de pauze van het verhoor dit wel aan de orde was gesteld en dat daarna ook contact was gezocht met een GGD-arts. W. verklaarde ook het te betreuren dat de GGD-arts niet meer had gebeld voordat verzoekster het politiebureau had verlaten.
4. In reactie op het verslag van bevindingen merkte verzoekster op geen begrip te kunnen opbrengen voor het feit dat de politie zich op het punt van de medische bijstand verschool achter een kennelijk wel opgeroepen, maar niet tijdig verschenen GGD-arts, hoewel niets zich er tegen had verzet als haar toestemming zou zijn gegeven om de zelf meegebrachte medicijnen in te nemen.

Beoordeling

5. De overheid verleent aan personen die onder haar hoede zijn geplaatst de zorg waarvoor deze personen, vanwege die afhankelijke positie, op de overheidsinstanties zijn aangewezen. Dat betekent dat de politie steeds adequaat en heel zorgvuldig zal moeten omgaan met meldingen van op het politiebureau verblijvende burgers over hun fysieke en psychische conditie op dat moment.
6. Noch uit het proces-verbaal van verhoor, noch anderszins is gebleken dat verzoekster al voor de onderbreking van het verhoor haar medicijnbehoefte kenbaar heeft gemaakt.

Vast staat verder dat de politie kort voor half één, dus tijdens de onderbreking van het verhoor van verzoekster, telefonisch contact heeft gehad met een GGD-arts en dat deze na contact met de huisarts of apotheek van verzoekster opnieuw van zich zou laten horen.

Toen verzoekster na afloop van het verhoor om 15.00 uur in vrijheid werd gesteld, had de GGD-arts echter nog niet teruggebeld.

Dat de GGD-arts niet meer van zich had laten horen voordat verzoekster het politiebureau had verlaten, kan de politie uiteraard niet worden aangerekend.

Tussen het telefooncontact met de GGD-arts en de invrijheidstelling van verzoekster zit een tijdsbestek van twee-en-een-half uur. Gedurende de eerste vijf kwartier hiervan verbleef verzoekster in afwachting van de voortzetting van het verhoor in een arrestantenruimte. Gezien het relatief korte tijdsbestek van deze eerste periode kan het de politie niet worden aangerekend dat niet tussentijds is gerappelleerd bij de GGD.

Gedurende de tweede periode van vijf kwartier vond de voortzetting van het verhoor plaats. De Nationale ombudsman heeft geen aanleiding om aan te nemen dat de bij het verhoor betrokken politieambtenaren bij de hervatting van het verhoor al op de hoogte waren van de wens van verzoekster om medische bijstand. Ook is niet gebleken dat verzoekster hen gedurende de voortzetting van het verhoor hierover nog heeft aangesproken.

Omdat verzoekster inmiddels weer onder toezicht stond van haar verhoorders kan het politie ook niet worden aangerekend dat niet een van de arrestantenverzorgers tijdens de voortzetting van het verhoor opnieuw contact zou hebben gezocht met de GGD-arts.

Met betrekking tot de opmerking van verzoekster dat de politie in plaats van het inschakelen van een GGD-arts haar gewoon had moeten toestaan om de meegebrachte medicijnen in te nemen, merkt de Nationale ombudsman het volgende op. Uitvoerige en herhaalde bestudering van het dossier heeft opgeleverd dat verzoekster niet eerder dan in reactie op het verslag van bevindingen heeft laten weten dat zij tijdens het verhoor op 3 november 2008 haar medicijnen bij zich had. De Nationale ombudsman ziet geen reden om aan te nemen dat de politie haar geen toestemming zou hebben gegeven om de zelf meegebrachte medicijnen in te nemen als zij daar uitdrukkelijk om zou hebben gevraagd. Het moet er dan ook voor worden gehouden dat het de politie niet duidelijk is geweest dat verzoekster meer behoefte had aan haar eigen medicijnen dan aan een interventie door een GGD-arts.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Midden en West Brabant is

gegrond ten aanzien van:

het gesprek op 28 januari 2008 wegens schending van het vereiste van fatsoenlijke bejegening;

niet gegrond ten aanzien van:

de afhandeling van aangiftes;

beeldvorming en informatieverstrekking aan de media;

medische verzorging.

Ten aanzien van het gesprek met verzoekster op 3 november 2008 en ten aanzien van beeldvorming en informatieverstrekking aan Bureau jeugdzorg onthoudt de Nationale ombudsman zich van een oordeel.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

Onderzoek

Op 14 juni 2010 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Midden en West Brabant.

Op 23 augustus 2010 vond een intakegesprek plaats met verzoekster.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de korpsbeheerder, (de burgemeester van Tilburg) werd daarna een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Breda over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was.

Tijdens het onderzoek werden ook drie betrokken politieambtenaren telefonisch gehoord en werd R. als getuige gehoord.

Vervolgens werd verzoekster in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De korpsbeheerder deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

De reacties van verzoekster en de hoofdofficier van justitie gaven aanleiding het verslag op een enkel punt aan te vullen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 10 juni 2010, met bijlagen.

Intakegesprek op 23 augustus 2010.

Reactie van 22 november 2010 van de hoofdofficier van justitie te Breda, met bijlagen.

De op 3 november 2010 telefonisch afgelegde verklaring van politieambtenaar W.

De op 3 november 2010 telefonisch afgelegde verklaring van politieambtenaar B.

De op 11 november 2010 telefonisch afgelegde verklaring van politieambtenaar S.

Reactie van 4 maart 2011 van de beheerder van het regionale politiekorps Midden en West-Brabant, met bijlagen.

Een e-mailbericht van 16 juni 2011 van verzoekster.

Een e-mailbericht van 20 juli 2011 van verzoekster, met bijlage.

De op 19 oktober 2011 afgelegde verklaring van R.

Een e-mailbericht van 29 november 2011 van verzoekster, met bijlage.

Een e-mailbericht van 12 januari 2012 van de klachtcoördinator van het regionale politiekorps Midden en West-Brabant, met bijlagen.

13. Nadere reacties van 13 en 20 februari 2012 van verzoekster.

Achtergrond

1) Artikel 2 van de Politiewet 1993:

De politie heeft tot taak in ondergeschiktheid aan het bevoegde gezag en in overeenstemming met de geldende rechtsregels te zorgen voor de daadwerkelijke

handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven.

2) Artikel 61, eerste lid, van het Wetboek van strafvordering (Sv):

Indien de verdachte niet overeenkomstig artikel 57 in verzekering wordt gesteld, noch overeenkomstig artikel 60 voor de rechter-commissaris wordt geleid, wordt hij in vrijheid gesteld, tenzij hij op bevel van de officier van justitie of de hulpofficier voor wie de verdachte is geleid of die zelf de verdachte heeft aangehouden, voor ten hoogste zes uren wordt opgehouden voor onderzoek. Tijdens het ophouden voor onderzoek wordt de verdachte gehoord.